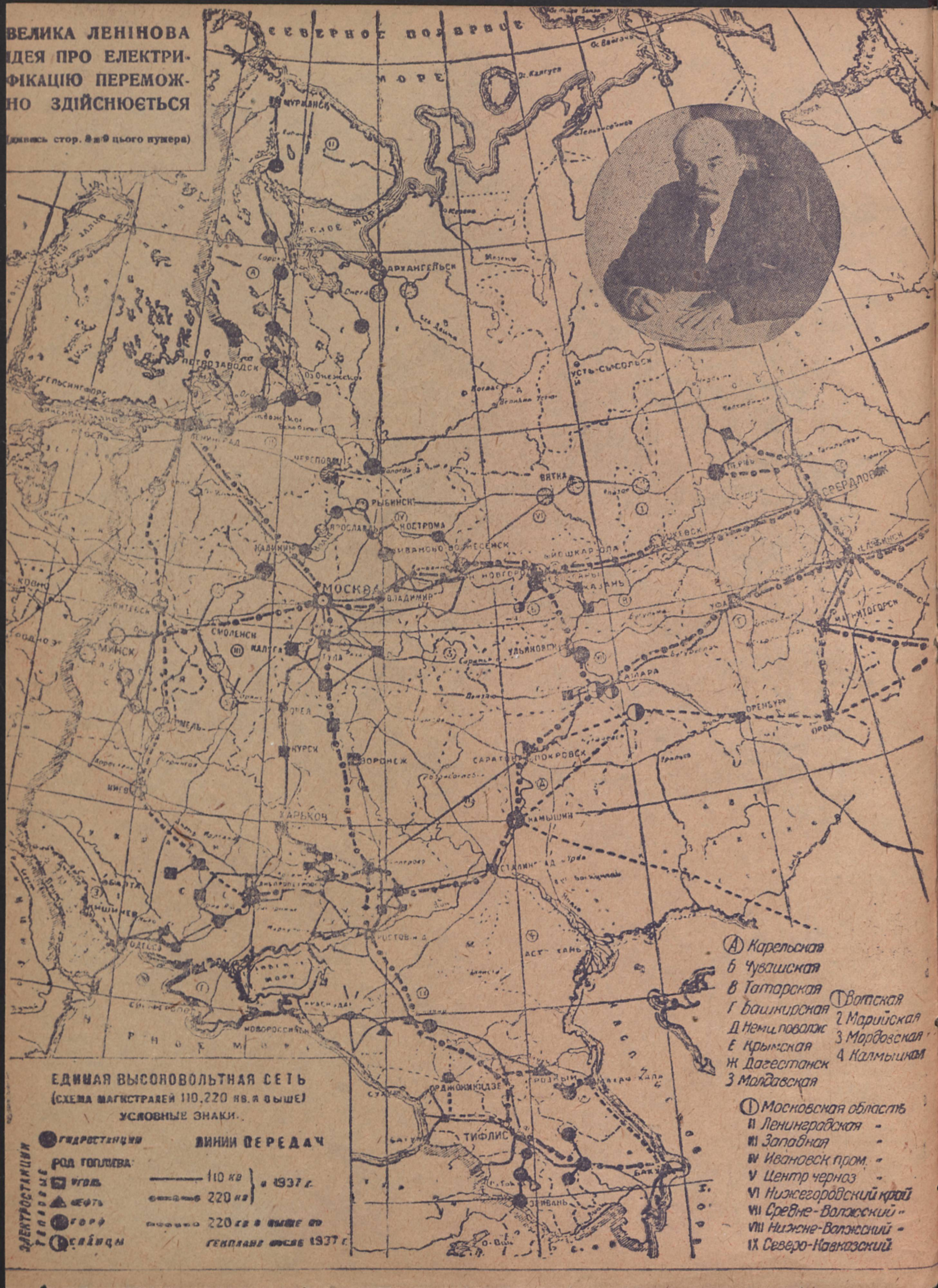

Всемирный

**ВЕЛИКА ЛЕНИНОВА
ИДЕЯ ПРО ЕЛЕКТРИ-
ФИКАЦИЮ ПЕРЕМОЖ-
НО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ**
(Дивись стор. 9 цього номера)

ЕДИНАЯ ВЫСОКОВОЛЬТНАЯ СЕТЬ
(СХЕМА МАГИСТРАЛЬ 110, 220 и выше)
УСЛОВНЫЕ ЗНАКИ.

- ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ**
- ГИДРОСТАНЦИИ
 - РОД ГОРЯЧЕВОЙ ВОДЫ
 - ▲ АТОМ
 - ГОРЯЧАЯ ВОДА
 - СЛАНЦЫ
- ЛИНИИ ПЕРЕДАЧ**
- 110 кв
 - 220 кв
 - 220 кв и выше по генплану после 1937 г.

- А Карельская
- Б Чувашская
- В Татарская
- Г Башкирская
- Д Неполковож
- Е Крымская
- Ж Дагестанск
- З Молдавская
- И Московская область
- II Ленинградская
- III Западная
- IV Ивановск пром.
- V Центр чернос
- VI Нижегородский край
- VII Средне-Волжский
- VIII Нижне-Волжский
- IX Северо-Кавказский

Й. В. Сталін та В. І. Ленін під час громадянської війни

ПЕРЕМОГА ПАРТІЇ ЛЕНІНА

Партія втратила Леніна на найважчому переломі в розвитку нашої революції. Перед партією постали завдання, що своїм історичним розмахом зближували цей період з періодом переджовтневим. «Тоді, 1917 р. мова йшла про те, щоб зробити перехід від влади буржуазії до влади пролетаріату. Тепер, 1925 р., мова йде про те, щоб зробити перехід від винищюї економіки, яку не можна назвати в цілому соціалістичною, до економіки соціалістичної, до тієї економіки, яка повинна стати за матеріальну основу соціалістичного суспільства» (Сталін).

Саме в цей період перед партією з особливою гостротою постало питання про перспективи нашої революції, питання про лінію дальшої політики партії, що завоювала тривалий перепочинок і можливість розгорнути будівництво на рейках НЕП'у, при допущенні приватного капіталу, в умовах загання темпу революції в інших країнах. Саме в цей період набула особливого значення ленінська теорія можливості перемоги соціалізму в одній країні.

На цьому переламному етапі Сталін, в боротьбі з ворогами партії та маловірами, поставив питання руба: «Чи будемо ми для того, щоб угноїти ґрунт для буржуазної демократії, чи для того, щоб побудувати соціалістичне суспільство?»

З геніальною прозорливістю Сталін визначив перспективу і конкретні шля-

За тезами ІМЕЛ „Ленін — великий основоположник соціалістичного будівництва“

хи всього дальшого розвитку революції. Сталін відстояв і розвинув далі ленінську теорію, увінчав справу озброєння партії ідеєю перемоги соціалізму в нашій країні, запалив робітничий клас Радянського Союзу незламною вірою у можливість, доконечність цієї перемоги.

Протягом усього десятиріччя після смерті Леніна Сталін твердо і неухильно вів партію наміченим шляхом до перемоги соціалізму.

Ця перемога була завойована у великому більшовицькому наступі на капіталістичні елементи, що почався від другої половини 1929 року. Весь попередній період (1924—1929) партія, керуючи наступом на окремих ділянках, систематично і наполегливо готувала перехід до розгорнутого наступу соціалізму цілим фронтом.

Основні етапи боротьби протягом минулого десятиріччя: вивершення відбудовання народного господарства; поворот до соціалістичної реконструкції; розгортання реконструкції всього народного господарства; вступ у період соціалізму. На всіх цих етапах партія, керована Сталіним, незмінно зберегла вірність безсмертним заповітам Леніна.

10-тиріччя після смерті Леніна — 10-річчя найзапекліших класових боїв. У ці роки вирішувалась доля капіталістичних класів у нашій країні. Саме через це класи, які пинуть, за підтримкою цілого капіталістичного світу, чинили найодчайдушніший опір, намагаючись зіврати наступ пролетаріату. Саме через це і середпартійна боротьба набрала минулого 10-річчя виняткової гостроти. Опір класів, що відживають, відбився в ухилах всередині партії, у тих нечуваних ще формах антипартійної боротьби, яку розгорнули опортуністи проти генеральної лінії ВКП(б).

У центрі всіх середпартійних боїв цього 10-річчя стояло питання про можливість перемоги соціалізму в нашій країні, про шляхи, що ведуть до цієї перемоги. Атаки всіх опозицій проти керованого Сталіним ленінського ЦК ставили собі завдання примусити партію відмовитись від здійснення ленінського плану побудовання соціалізму. Це означало б на ділі капітулювати перед класовим ворогом і розчистити шлях для буржуазної реставрації.

Тільки розгромивши відцент опортуністів, можна було забезпечити переможне просування вперед до соціалізму.

Під керівництвом Сталіна партія у відкритому бою розстроїчила і відрубала троцькізм, розгромила правих опортуністів, примусивши їх капітулювати перед партією, викрила і розбила на-

В и с т у п В о л о д и м и р а І л ь і ч а н а м і т и н г у

ціонал-ухилістів, заглузила примиренців, зірвала маски з дворушників. Історія останнього 10-річчя в історія зростаючого згуртування партії навколо ленінського ЦК на чолі з т. Сталіним. Ніколи в історії більшовицької партії вона не була така згуртована і єдина, як тепер.

На смерть Леніна робітничий клас відповів ще більшим згуртуванням навколо ленінської партії. Робітничий клас виділив з-поміж себе десятки й сотні тисяч кращих своїх синів, що стали до лав партії (ленінські призови). Невтомно зміцнюючи і помножуючи свої зв'язки з робітничим класом, партія виросла на могутню тримільйонну армію.

Керування Сталіна забезпечило революційну наступність в усій роботі і боротьбі партії після смерті Леніна, забезпечило всесвітньо-історичну перемогу ленінізму. Сталін великий теоретик і вождь більшовицької партії.

Партія ясно бачила труднощі і небезпеки, зв'язані з будівництвом соціалізму в одній країні, яка протистоїть усьому іншому капіталістичному світові, у відсталій селянській країні, при допущенні приватно-капіталістичних елементів і шаленому економічному змаганні з ними.

«Напмаласька» буржуазія, що росте в містах, і буржуазія села (торговець, лихвар, куркуль) намагалися зімкнути і підпорядкувати своєму впливові основні середняцькі маси. Партія з часом зв'язала на цю небезпеку. Партія Леніна не припустила найменшої паніки в

своїх лавах. Вона дала гостру відсіч антисередняцькій політиці троцькістів і водночас шерепинила капітулянтські тенденції — «схилитися» перед дрібно-буржуазною стихією, піти у неї на поводу. Більшовики мобілізували активність робітничого класу, внесли організованість у розпорошені бідняцькі маси (групи бідноти) і повели наполегливу боротьбу за відвоювання середняка, за ізоляцію куркульства. Бідноті була подана матеріальна допомога. Воєнно-комуністичні пережитки на селі були знищені, посиленіше насаджувалося кооперативну промисловість, послідовно провадилось політику появилення рад і впровадження революційної законності.

Партія завдала ряд серйозних ударів по приватному капіталу, обмежуючи його експлуататорські тенденції і успішно витіснюючи його з зайнятих ним позицій.

Партія нагромадила потрібні сили й засоби, щоб підвести країну до нового періоду НЕП'у «періоду прямої індустріалізації».

З трибуни XIV з'їзду (1925) вождь партії заявляє: «Перетворити нашу країну із аграрної на індустріальну, здатну виробити своїми власними силами потрібне устаткування — ось у чому суть, основа нашої генеральної лінії». XIV з'їзд ВКП(б) — з'їзд індустріалізації.

Країна вступила в період повороту до соціалістичної реконструкції (1925-1927 р.).

Нові труднощі і небезпеки постали перед партією — труднощі і суперечності зростання.

Демагогічно використовуючи ці труднощі, троцькізм, що обив з усіх опозиційних течій та утрюдовань єдиний антиленінський блок, намагався атакувати партію по всьому фронту. Партія Леніна сміло пішла назустріч новим труднощам. Озброєна якою перспективою боротьби за соціалізм, вона відкинула геть з свого шляху троцькістів, що скотилися у табор контрреволюції.

Вона піднесла активність та організованість робітничого класу, зміцнюючи в ньому почуття своєї сили і підності, як хазяїна країни. Вона відкрила нові джерела соціалістичного нагромадження, твердою рукою провадила режим опадження. Просувючись наперед на шляху індустріалізації країни, партія віддавала щораз більшу увагу виробничому кооперуванню селянства. Партія ні на хвилину не випускала із уваги завдання «будувати соціалізм опільно з селянством, обов'язково опільно з селянством і обов'язково під керівництвом робітничого класу». (Сталін).

На цьому етапі Радянський Союз набирав потрібні сили і засоби, щоб щільно підвести країну до завдання соціалістичного перебудування села. «Всі наші заходи до обмеження капіталістичних елементів сільського господарства, розвитку соціалістичних елементів на селі, залучення селянських господарств у річище кооперативного розвитку, планового впливу держави

на село лінією охоплення селянського господарства, як з боку постачання і збуту, так і з боку виробництва, — всі ці заходи є заходи, правда, вирішальні, але все-таки підготовні для переведення сільського господарства на рейки колективізму» (Сталін).

XV з'їзд партії (1927) вивертає поворот до соціалістичної реконструкції, проголошеної XIV з'їздом.

На XV з'їзді Сталін висуває перед партією завдання «розширювати і зміцнювати наші соціалістичні командні висоти в усіх галузях народного господарства, як у місті, так і на селі, держучи курс на ліквідацію капіталістичних елементів в народному господарстві».

На XV з'їзді партія під проводом Сталіна робить історичний перехід до найважливішого завдання пролетарської революції — колективізації селянського господарства.

З трибуни XV з'їзду Сталін ставить перед партією завдання в корені зліквідувати причини відставання сільського господарства: «Вихід у переході дрібних і розпорошених селянських господарств в крупні і об'єднані господарства на основі громадського обробітку землі, в переході на колективний обробіток землі на базі нової вищої техніки». XV з'їзд ВКП(б) — з'їзд колективізації.

На цьому етапі сталися нові класові зрушення в країні, нове перегрупування сил класового ворога, нове загострення класової боротьби.

Партія збільшила більшовицьку пильність, зосередила головний вогонь проти правих опортуністів — куркульської агентури в партії, перебудувала і зміцнила свої лави. Більшовики залучили до боротьби нові широкі верстви робітників і селянської бідноти. Вони підняли лють мас проти класового ворога.

Партія розгортає гігантські темпи соціалістичного будівництва. Настає те прискорення руху вперед до соціалізму, що його передбачав Ленін. В авангарді соціалістичного будівництва йде важка промисловість. На основі власного напрамлення Радянський Союз закладає один по одному заводи-велетені, домни, електростанції, шахти. Розгортається похід революційних мас за опанування науки. Піднісється матеріальний і культурний рівень робітників. Одне по одному підприємства переходять на 7-ми годинний робітний день. Пролетаріат організує селянську бідноту, як свою міцну підпору, перебарює хитання середняцтва і згуртовує його, як свого спільника, на боротьбу з куркулем. Партія організовує боротьбу за хліб, за допомогою надзвичайних заходів ламає куркульський саботаж у хлібозаготівлях. Викривши шахтинську справу та інші шкідницькі організації, пролетарська диктатура завдає удар за ударом шкідникам — спільникам — куркуля, агентури інтервенціоністської буржуазії. Партія поліпшує радянський апарат, вимітає із нього бюрократів і ворогів, що перефарбувалися. Витруючи

В. І. Ленін в Горках

тредіоністські тенденції у профспілковій роботі, нещадно ламаючи рутину і косність в апараті профспілок, партія підносить прапор соціалістичного змагання. «Завдання соціалістичного змагання полягає в тому, щоб розбити ці бюрократичні пута, відкрити широке поле для розгортання енергії і творчої ініціативи мас, виявити колосальні резерви, що таяться в надрах нашого ладу і кинути їх на пальку чагі у боротьбі з нашими класовими ворогами, як всередині, так і поза нашої країни» (Сталін).

Соціалістична реконструкція сільського господарства висуває нові форми змички — виробничі. Партія заходжується коло організації цілої системи крупних зернорадіоспів. Вся система з'явилась «швидною силою нового радянського хліборобства, соціалістичним прапором нової техніки і нових методів організації сільського господарства» (Сталін); соціалістичне місто по новому допомагає селу: партія розгортає могутньо будівництво тракторних заводів, широко насаджує колгоспи; заходжується коло будування МТС, організує систематичну виробничу допомогу селянству.

Хата в с. Шущенському (Сибір), де жив на засланні Володимир Ільїн

На цьому етапі партія домоглася ряду вирішальних успіхів у боротьбі за продуктивність праці, у будівництві соціалістичної індустрії, у соціалістичному переробленні сільського господарства. Партія добила історичного повороту селянських мас у сторону соціалізму.

1929 рік — «рік великого перелому». «По новому ставиться тепер питання про НЕП, про класи, про колгоспи, про економіку перехідного періоду» (Сталін).

Розгорнутим фронтом партія двинула в наступ пролетарські й бідняцько-середняцькі маси. Цей наступ партія організувала під прапором першої п'ятирічки.

Уже в самому факті складення п'ятирічного плану виявились величезні переваги соціалістичної системи господарства, велетенське зростання моці пролетарської диктатури. Партія піднялась на новий щабель у керуванні всім господарським розвитком країни.

Перше п'ятиріччя — втілення заповітів Леніна, перекладених на мову точних цифр і твердих строків. Перша п'ятирічка — більшовицька програма побудування економічного фундаменту соціалістичного суспільства.

Партія запалює могутнє виробничє піднесення пролетаріату всього багатонаціонального СРСР.

Пролетарська держава подвоює капітальні вкладання у промисловість, подвоює темпи розвитку державної промисловості, майже цілком витісняє приватний капітал із крупної промисловості. «Капіталістичні елементи в крупній промисловості вже пішли на дно» (Сталін).

Правильна політика партії причеза до велетенського зрушення в радянському селі. Селянство суцільною лавиною рушило в колгоспи.

Робітничий клас технічно переозброює свого спільника, надсилаючи на село десятки тисяч тракторів, десятки тисяч знарядь, що висаджують в повітря старий буржуазний світ і прокладають шлях новому соціалістичному укладові на селі» («Правда», № 166 за 1930 р.).

Робітничий клас виділяє з свого середовища 25-тисячний загін і відряджає його на допомогу селу, що колективізується. В історичному виступі тов. Сталіна на конференції аграрників-марксистів (27-ХІ — 1929) партія оголошує перехід від політики витиснення куркульства до політики ліквідації куркульства, як класу, на базі суцільної колективізації.

Настали найгостріші класові бої з останнім капіталістичним класом в нашій країні. Куркуль намагається повернути назад колесо історії. Розпалюючи дрібновласницькі інстинкти селянина, куркуль робить одчайдушну спробу зрвати рух середняка до колгоспів. Партія дає рішучий бій куркульству, очолює розкуркулення, що його проводять самі бідняцько-середняцькі маси. Праві опортуністи намагаються зіграти на цих труднощах.

Партія твердою рукою переборює величезні труднощі ламання тисячлітнього селянського укладу, труднощі повороту селянства до колективізації. Партія відміляє правих панікерів, рішуче одьоргує «лівих» закрутників. Перша більшовицька весна — перший триумф соціалістичного хліборобства.

Остаточно і безповоротно розв'язано на користь соціалізму питання «хто кого» в промисловості. Колгоспник став справжньою і міцною опорою радянської влади на селі.

Радянська країна вступила в період соціалізму.

XVI з'їзд ВКП(б) (1930) — з'їзд розгорнутого наступу соціалізму цілим фронтом.

У центрі всієї роботи партії — боротьба за опанування техніки, реалізація шести умов Сталіна.

Ще вище підносячи темпи будівництва, зміцнюючи артіль—основу форму колгоспного руху на даному етапі, ламаючи куркульський опір, відкидаючи геть з шляху уламки розгромлених опозицій, партія домагається великої перемоги — виконання п'ятирічки за чотири роки.

Партія висуває другий п'ятирічний план. Країна вступає в смугу остаточної ліквідації решток капіталістичних елементів і класів взагалі. Міняється тактика і форма опору класового ворога. Куркуль намагається тихою сапою розкласти колгоспи зсередини. Світоза буржуазія поязває діяльність своєї підпільної шпигунської та шкідницької агентури в СРСР.

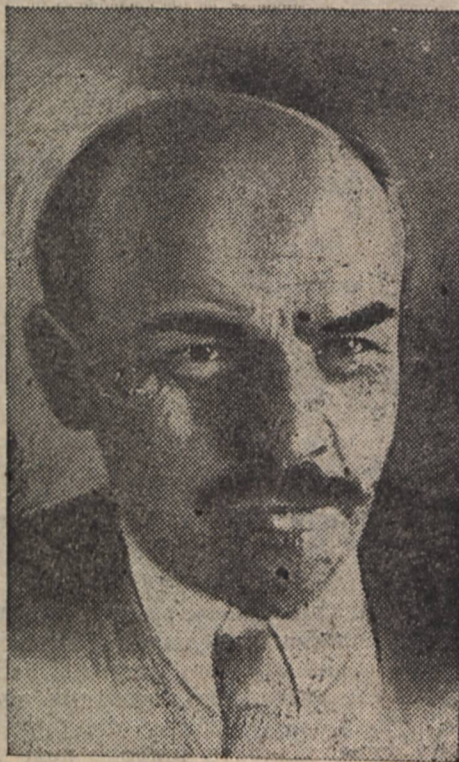
На січневому пленумі ЦК і ЦКК (1933 р.) Сталін висуває завдання серйозного піднесення продуктивності праці, серйозного зменшення собівартості, сполучення пафосу нового будівництва з пафосом опанування нової техніки. Сталін викриває нові форми опору класового ворога. Партія вишибує із колгоспів куркульсько-шкідницькі елементи, бореться за перетворення всіх колгоспів на більшовицькі, утворює політвідділи МТС і радгоспів, підвищує свою керівну та організаційну роль у колгоспному селі. Партія посилює свою революційну діяльність, провадить чистку, зміцнює свої ряди, підвищує боєспроможність робітничого класу. «Сильна і могутня диктатура пролетаріату — ось що нам потрібно тепер для того, щоб розвіяти вщент останні рештки умиряючих класів і розбити їхні злодійські махінації» (Сталін).

Першого року другої п'ятирічки зроблено великий крок на шляху перетворення колгоспів на більшовицькі, на шляху виходу колгоспників на широку дорогу заможного життя. Бито останню крупну спавку куркуля.

У 10-річчя смерті Леніна партія вправі заявити: найтрудніше і вирішальне в ленінському плані побудови соціалізму виконано. Фундамент соціалістичної економіки побудовано. Питання «хто кого» і в місті, і на селі розв'язано на користь соціалізму остаточно і безповоротно. СРСР перетворився на могутню індустріальну країну, на країну найкрупнішого в світі рільництва. Колгоспний лад переміг. Ра-

дянський Союз остаточно закріпився на соціалістичному шляху.

Потужне піднесення переживають національні республіки й області, швидко йдучи шляхом ліквідації господарської і культурної відсталості. Роста й розвивається національна форма, соціалістична змістом культура. Непохитна братня співдружність народів СРСР. Оснащена передовою технікою, Червона армія стоїть на варті радянських кордонів.

В. І. Ленін днів Жовтневої революції

Триумф ленінізму в нашій країні був забезпечений тим, що нашу партію вів кращий ленінець — Сталін, великий майстер стратегії і тактики класових боїв. Узагальнюючи досвід світової пролетарської революції і досвід соціалістичного будівництва в СРСР, Сталін розвиває і збагачує теорію Леніна. Виходячи з єдиної глибоко продуманої і наскрізь конкретної лінії керування країною в її переході до соціалізму, Сталін на кожному повороті цього шляху з крайньою ясністю висуває істине гасло боротьби, з залізною твердістю добивається його виконання. На кожному етапі він безпомилково накреслює ті саме форми боротьби і організації, що більш за все полегшують мобілізацію мільйонних мас. Ленінове вчення про можливість перемоги соціалізму в нашій країні освітило нам шлях перемоги. Мудрий і твердий провід Сталіна привів нас до перемоги.

Партія пишається з своєї перемоги. Але, вихована Ленінієм і Сталінієм партія не зазнається, не починає на лаврах. Боротьба триває. Ми маємо зпертою і дисциплінованою працею добити цілковитої перемоги другої п'ятирічки: технічно переозброїти з гори до низу все господарство країни, вижити до кінця господарську і культурну відсталість пригноблених за царизму національностей, стати першою в Європі країною різном техніки, значно підвищити добробут трудящих, знищити остан-

ні рештки паразитичних класів, піднести на недосяжну височину бойову міць Червоної армії, вивершити виконання Ленінського плану побудови соціалізму в нашій країні.

Перемога соціалізму в СРСР — перемога міжнародного пролетаріату.

На вирішальному прикладі перемоги соціалізму в СРСР пролетаріат капіталістичних країн переконується в тому, що можна побудувати соціалізм в одній країні, що можна обійтися без буржуазії, що вихід для всіх експлуатованих і пригноблених вказує тільки більшовизм.

В умовах фашистського терору і поліційних переслідувань наші братерські компартії згуртовують робітничий клас капіталістичних країн під прапором Леніна. Вони мобілізують сили пролетаріату для нових, вирішальних боїв за владу. В боротьбі з соціал-демократією, в боротьбі з ліквідаторами й ренегатами міцніють на Заході і Сході стійкі віддані кадри ленінців. Комінтерн виховав Тельмана і Дімітрова. Комінтерн зібрав під своїми прапорами сотні тисяч комуністів пролетарів, що піднімають маси на боротьбу за радянську владу, на підтрим першої в світі держави Рад.

У цьому підтримі міжнародного пролетаріату — невичерпне джерело нашої сили. «У нас є міжнародна спілка, яка ніде не записана, не оформлена, нічого не являє собою з погляду «державного права», а насправді, в капіталістичному світі, що розкладається, являє собою все» (Ленін).

Перемога ленінського плану побудови соціалізму в СРСР ще більше зміцнить цей союз, ще вище піднесе у всьому світі авторитет радянської країни, як підпори і прапороносця світової комуністичної революції.

**

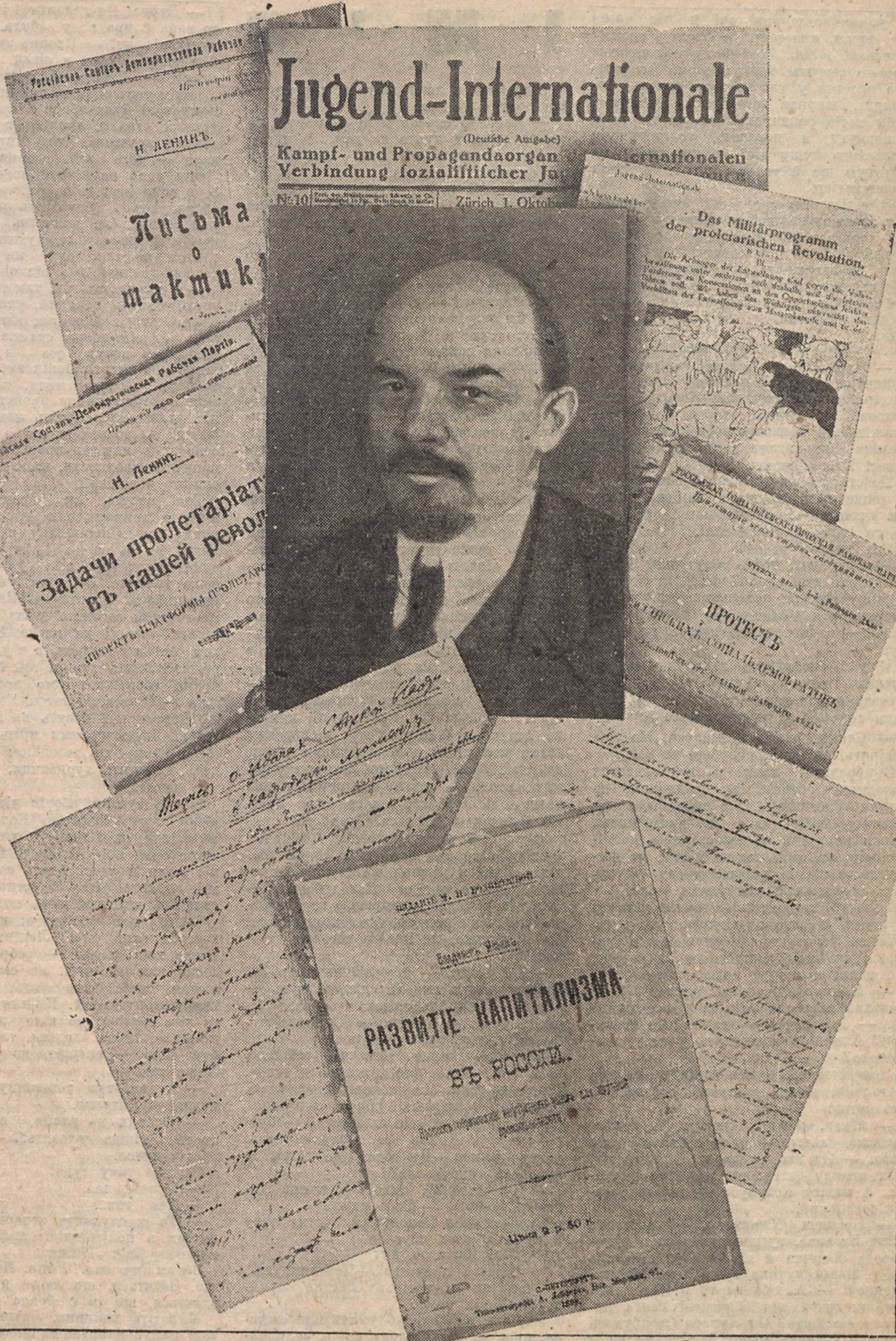
Грандіозні перемоги минулого 10-річчя. Вони означають, що під прапором ленінізму перші 170 мільйонів людей переступили рубіж, позаду якого лежать довгі тисячоліття «передісторії людського суспільства» (Маркс).

«Ми маємо право пишатися і вважати себе за щасливих тим, що нам довелося першим повалити в одному кутку земної кулі того дикого звіра, капіталізм, що залляв землю кров'ю, довів людство до голоду і адичавіння, та який загине неминуче і незабаром, як би дивогоглядно по звірячому не були виявлені його передсмертні лютування» (Ленін).

Ми маємо право пишатися тим, що нам удалося добити цього дикого звіра, російський капіталізм, надихати ідеями Леніна і піднести до творчої праці десятки мільйонів робітників і трудящих, побудувати фундамент соціалістичного суспільства і тим самим нанести смертельної рани світовому імперіалізму.

Але імперіалізм, що віджив свій вік і засуджений на загибель, не здається без одчайдушної кривавої, звірячої боротьби. Його змете переможна пролетарська революція. Комінтерн, світова партія Леніна, поверне все людство на соціалістичний шлях.

Ленінізм непереможний.

ПЕРШІ ВИДАННЯ, І АВТОГРАФИ ТВОРІВ В. І. ЛЕНИНА

дловська. Тут поки що стоп, далі не обжиті тундри, ліси, можна поки що зачекати.

Середня лінія починається від Самари, іде на Уфу, далі до Челябі. Звідси вона біжить сибірськими рівнинами через Омськ, Ново-Сибірськ на Красноярськ.

З Чарджюя вона повертає на Ташкент, на р. Ангарі, а звідси тайгою через гірські пасма до Хабаровська.

Південна лінія починається від Камшинської електростанції. Вона пересікає заволожські степи, потім проходить піски закаспійські, біжить мимо Аральського моря і кінчається в Чарджуй.

З Чарджюя вона повертає на Ташкент; далі йде на Наманган, потім на Фрунзе, озеро Балхаш, Семипалатинськ, Барнаул, Кузнецьк, Мінусінськ і Братськ, де з'єднується з середньою лінією. Звідси ця лінія повертає на південь на Иркутськ, потім на схід Ірчінськ — Чита.

Урал має свою сіть, що починається від Тагільських заводів, іде на Свердловськ, Челябу, Магнітогорськ — Орськ. Від Магнітогорська йде лінія на Караганду. Караганда з'єднується з Семипалатинськом.

На захід від Орська йде лінія на Оренбург і далі на Саратов. Ця лінія з'єднується з північно-східною Камшинською лінією.

Така, в загальних рисах, схема високовольтної сіті цілого Союзу. Як бачимо, вона охоплює найвіддаленіші райони. Електрика, буквально, проникає в тайгу, тундру, гірські пустелі, іде через гірські перевали, пересікає степи, ув'язуючи все це в єдиний господарський комплекс.

Так цілий Союз опинюється ніби накритий єдиним електричним дахом.

Об'єднуючи всі елементи соціалістичного господарства єдиною високовольтною сіттю, ми тим самим робимо величезний крок вперед, бо це дасть нам можливість залучати до соціалістичного будівництва найвіддаленіші й найвіддаленіші райони Союзу, поступово ліквідувати протилежність між містом і селом, електрифікувати залізницю тощо.

Так ми здійснюємо те, що буржуазно-міщанському філістерові Г. Уельсові видавалося нездійснимим.

Заявка комунізму на владу над електроном, подана 80 років тому, здійснюється.

Єдина воля комуністичної партії цементує й об'єднує цілу країну. Цементує й об'єднує її народне господарство єдина високовольтна сіть електропередач.

Партія, на чолі з тов. Сталіним, успішно провадить в життя ленінську електрифікацію.

ДИНАМО.

На обкладинці плакат роботи худ. ГЕРАСИМОВА.

№ 4 „Всесвіт“ присвячений шіснадцятиріччю Червоної армії.

— На пораду оце прийшла.

— Щось мабуть шридумали?

— Ні. Обробилися ми, то таке, що й одсвяткувати ту роботу треба б. Вже контора наша підчитала — по шість кіло зерна на трудовень у нас припадає й по п'ять кацбованців грінми, що за городину й садовину ми виручили...

— По шість кіло?!!

— Ато ж!

— Де ж той хліб дівати? Та в мене ж триста двадцять трудовнів! Батько й мати старі мої — п'ятсот трудовнів мають. Де ж той хліб дівати?

Радість Натялці груди виповняє. Вона посміхається:

— Місце знайдемо. Тепер мова не про це. От нам день врожаю одсвяткувати треба б, щоб і товариш Курнос був, щоб політвідділ емтееси в повному складі приїхав до нас. Як ти на це?

Лукеря вхопилася за праву Натялчину руку:

— Товаришко Любар — чи мене ж про таке питати? Чи в мене про це поради просити... товаришко Любар...

— Виходить — згода! То завтра на правлінні й поговоримо... І вона на мить замріялася. В уяві весна пройшла повстала — й серце тьохнуло, на очі смуток зліг. Розвела руками, на Лукерю глянула.

— Що вам, товаришко Любар? — питається та.

— Згалагала ганьбу, що каменем на колгосп наш лягла. Ім'я, яке ім'я несправдали ми...

І Лукері на мить смуток очі повів: задумалася.

А дня другого, як тільки розвиднилося, дорогою, що йде з «Перебудови» в МТС, верхи, на коні буланім, вершник мчав. Йому на зустріч ішов колючий степовий вітер і осіння мряка. Обабіч дороги лежали, руном зеленим озимих укриті лани. Бори й ліски над Полем стояли задумані, горіли на верхах позолотою. То осінь пофарбувала їх.

Коло будинку директорату МТС, де містяться й політвідділ, вершник спинився, зіскочив з коня, прив'язав до конов'язі буланого і юркнув у двері.

— Товаришка Любар, — підводячись із за столу й простягаючи їй на зустріч правицю, захоплено мовить Курнос. — А я дивлюся у вікно, думаю — хто б то воно такої ранньої пори. Сідайте, прошу, — підсуває до столу стільця. — Знаю, ще того п'ятиденника дівстав од вас зведення. Знаю: ви план хлібоздачі виконали, натуроплату нам привезли, посівматеріал уфондували — знаю. А

притадайте, як у вас ішли весною справи?

Натялка дивиться гордим поглядом на Курноса, посміхається:

— І от я тепер делегатом од усього колгоспу до вас, — каже вона, хитрувато мружить свої, повні проникливості, очі.

Курнос трошки насторожується, одверто дивиться в обличчя Натялки:

— Делегатом... Так. У якій же справі?

— На свято врожаю вас просимо. Позавтра свято й ділитимемо наслідки господарювання на трудовні. Адже наша праця... наслідки її — то ваша й наша праця. Прошу од ім'я всіх колгоспників — приїдьте.

— Добре. Дякую. Приїду.

— Але ж: обов'язково!

Натялка дивиться на Курноса і раптом на лице її, усміхнене хмаркою, набігає смуток. Вона мовчить. І Курнос мовчить. Утворюється напружена тиша. Про що вони обоє думають? Мо згадують минулі важкі дні боротьби на ланах, а може думками сягають крізь ті дні, в прийдешня, світле завтра соціалістичної будучини людства, де життя квітнучиме буйно й радісно, де смуток, як категорії нервової й фізичної перетомки людини одіме назавжди, а пануватиме над життям тільки творча радість.

— Товаришу Курнос, — ронить тихо Натялка. — Ще одна справа до вас...

— Прошу, яка?

— Поверніть нам ім'я Леніна...

Начполіт ворухнувся на стільці, шрам над правою бровою, як і тоді на зборах, став йому гострим трикутником. Очіма допитливими до обличчя Натялкиного припав. Довго дивиться, не зводячи погляду. А Натялка дивилася на нього, твердо одверто, ждала відповіді.

— Ім'я Леніна... — повторив Курнос.

І підвівся з-за столу, каже: — Поміркуємо. До свята врожаю вирішимо. Приїдемо на свято й там уже...

Радістю запалюються очі Натялкині і, вона схоплюється з стільця, осміхнена, руку простягла начполітові:

— Приїдьте же обов'язково. Обов'язково приїдьте, товаришу Курнос. Усім складом політвідділу... Хай і трактористи, що сіяли в нас, орали... хай і вони приїдять. Обов'язково...

— Так, обов'язково! — й Курнос міцно тисне Натялчину праву руку, тепло й щиро посміхається. — Приїдемо!

Січень 1934 р.

Харків.

ВІДБИТА АТА - А. Раптовий вибув скаламутив політичне життя Франції. Викриття афери Стависького сполохало багатьох депутатів, банкірів, політичних урядовців і всяких політичних мажорів, що погріли собі руки в товаристві з спритним шахраєм, який ограбував дрібних рантє на кілька сотень мільйонів франків. Стависький виходець з царської Росії, збивав собі капітал спекуляти на біржовими аінаціями, можливими тільки з допомогою високих адміністраивних осіб. Випуск дутих акцій байо-ського бан у був останнім його „подвигом“. Щедрі подачки поліції, протекція ряду депутатів, серед них і міністра колоній нинішнього кабнету Даліме забезпечула йому повну безкарність протягом довгих років. Самогубство Стависького під час арешт, ще більше посилює підозри проти його вельможних опекунів. Усунення небезпечного свідка приписують поліції, в практиці якої вже були випадки убивств

СВІТОВИЙ ВІДГОМІН. Насичені революційним запалом мужні і гнівні слова пролетарських революціонерів перетворили фашистське судище на трибуну могутньої пропаганди комунізму. Останнє слово Дімітрова примусило фашистських паліїв гірко розкаятись в своєму необачному замірі ви ти на прилюдне змагання з комуністами. Виправданий присуд був тільки символом тієї поразки, що спіткала панівний у Німеччині режим в його спробах скомпromетувати справу комунізму. Довелося повернутись до звичайних методів розправи, тримаючи виправданих борців за ґратами тюрми. Грізна небезпека і далі тяжить над лейпцигськими в'язнями. Світовий пролетаріат своїм могутнім тиском одвернув загрозу розправи від руки катів у судових мантиях, з непослабленою силою бореться тепер за визволення Дімітрова з лапів Герінгових помічників.

? „Втілення будди“ ?
? Золота лихоманка ?

зв'язаних з нею аферистів. Такі думки висловлені не тільки в пресі, а й на засіданні палати депутатів, де права опозиція атакувала прем'єра Шотана. Бурхливе обговорення, під час якого Шотан зумів довести, що Стависький почав свою діяльність ще за часів націоналістичних урядів, закінчилось вотумом довіри кабінетові. Обіцянки прем'єра суворо покарати всіх причетних до афери урядовців мали заспокоїти ескрема і тв збуджену юрбу парижан, що намагалися перевіритися до парламенту і заявити свій протест проти загальної корупції і розладу адміністративного апарату буржуазної республіки.

На фотгах: прем'єр Шотан (вгорі) і голодні бездомні безробітні гріються коло жаровень на вулицях Парижу.

З ШВИДКІСТЮ 120 КІЛОМЕТРІВ мчав швидкий поїзд Париж-Брюссель, надолужуючи втрачений через густий туман час. На крутому віражі біля маленької станції в 10 кілометрах од Парижу 10-вагонна валка на повному ходу врізалась в експрес, що йшов тим самим маршрутом. Зудання було таке руйнівне, що не вцілів жоден вагон, а всі вони були вщерть наповнені пасажирами, які в д'їздили додому на різдвяні дні. 250 трупів витягнуто з-під уламків, а разом поєріпіло близько тисячі людей. Катастрофа ця поставила своєрідний „рекорд“. Історія французьких залізниць ще ніколи не відчувала такого числа жертв. На фоті: місце катастрофи через 3 години після сутички поїздів.

БАРИКАДИ В САРАГОСІ. За роки революції іспанська буржуазія не мала жодного дня відпочинку. Спроби соціал-фашистів спинити робітництво від активної дії залишилися марні. Рядом великих політичних страйків й повстань відповідав пролетаріат на контр-революційну політику „лівого“ уряду. Тоді капітал змінив тактику, перейшовши до відвертого союзу з монархічно-феодалними колами. Соціал-фашисти, як це завжди буває, проторили шлях мажорній реакції, що кинула гасло розгрому робітничих організацій. Повстання в Сарагосі було одним із перших виступів пролетарських сил проти реакції, що зарано святкувала перемогу. Революційний рух знову на піднесенні. Події в Сарагосі — тільки пролог дальшого контр-наступу, здійснюваного пролетаріатом на чолі з комуністами. На фоті: поліція трясуть перехожих на вулицях Сарагоси, розшукуючи зброю, приховану після барикадних боїв.

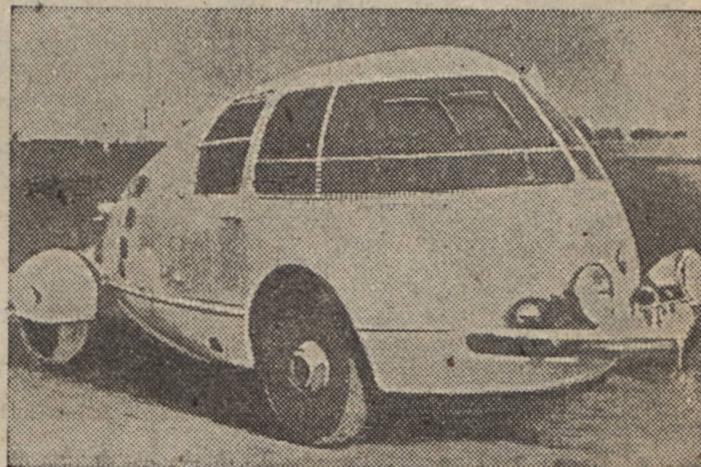

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІТУН СЕТТЛЬ зробив політ в стратосферу, надіючись побити всесвітній рекорд на 19.000 метрів, що його поставив радянський стратостат. Сеттлю пощастило досягти тільки 17.500 метрів. На фоті Сеттль разом з своїм супутником після спуску стратостату в Бріджтауні (штат — Нью-Джерсі).

РОЗБУРКАНІ СИЛИ. Під гаслом — „революція закінчилась“ обрала нещодавно кубінська буржуазія нового президента Мартінса, відомого своїми зв'язками з нью-йоркськими банками. Лютими репресіями проти робітничого руху вирішив диктатор оправдати довіря своїх опекунів. Але бажаний для капіталу „спокій“ не відновлювався. Розбурканим громом революції трудящі Куби не склали зброї, а ще з більшою енергією перейшли в атаку на уряд, що реставрував всі порядки епохи скинутого двогоричного диктатора Мачадо. Комуністична партія Куби, що зміцніла в революційних боях, пояснює масам всю згубність надій на будь-які полегшення поза шлюхом боротьби за владу рад. Активність керіваного комуністами пролетаріату змусила Мартінса податись у відставку. Це свідчить про розгубленість в лаві панівних класів, що борсаються між політикою терору і дрібними поступками трудящим масам. На фоті: жандармські роз'їзди патрулюють вулиці Гавани.

ВИНАХІД, ЯКОМУ НЕ СУДИЛОСЯ СПРАВДИТИСЬ. На чикагській міжнародній виставці „вік прогресу“ виставлено модель найшвидкіснішого автомобіля. Винахідник Ліман Веллел вже 2 роки оббиває пороги всіх автофірм, домагаючись реалізації свого проекту. Але ні Форд, ні „Дженерал-Моторс“, звичайно такі ласі на новини, тепер і думати не хочуть про виграти, зв'язані з випуском нової моделі. За часів кризи технічні новотвори не принаджують підприємців. А винахід мабуть дуже плодотворний. Як запевняє автор — швидкість цієї машини дорівнює 157 кілометрів на годину. Мотор розміщено в задній частині машини. Кузов подано обтічної каплеподібної форми.

І С К Р И С Т И Й Т А Л А Н Т

Ні, цей наголовок аж ніяк не претендує дати найбільш точну характеристику всіма сторонами видатної, високо обдарованої, багатогранної натури А. В. Луначарського. Бо з таким же успіхом можна було б назвати цю яскраву індивідуальність тонким мистецтвознавцем і запальним політичним бойцем - більшовиком, блискучим академіком, знаменитим промовцем і разом з тим визнаним дипломатом, огнетним памфлетистом і спокійно-іронічним драматургом, філософом - ерудитом і літературним критиком.

Народившись в тихій, сонній Полтаві, Анатолій Васильович Луначарський дуже рано почав бурхливе життя революційного діяча. Вже в київській гімназії чотирнадцятилітнім хлопцем він організує підільні гуртки для ви-

вчення марксистської літератури. Не маючи змоги через «політичну неблагонадійність» продовжувати освіту в Росії, він іде закордон, де не тільки вчиться філософії, але і близько знайомиться з фундаторами і учасниками групи «Освобождение труда». Починається довгий шлях політичної діяльності на завдання більшовицьких партійних центрів. Шлях, на якому чимало місяців і років одібрали одиночки Лук'янівської, Таганської і інших тюрем Російської імперії.

Був період перед світовою імперіалістичною війною, коли Луначарський одійшов від більшовиків, заплутавшись в чіпкому павутинні ідеалістичної філософії. Проте під час війни від одразу ж став на інтернаціоналістські пози-

ції і після лютневої революції працював разом з більшовиками, за що був арештований владою Тимчасового Уряду.

В Жовтневій революції Анатолій Васильович — в перших лавах будівників нової Радянської республіки й нового життя. 12 років на посту першого Наркома Освіти першої пролетарської республіки, дванадцять років боротьби за створення цілком нової системи народної освіти — це величезний пам'ятник. Промовистими написами на цьому пам'ятнику є і його твори, промови, памфлети, книжки — вся та діяльність, в яких трибун, політичний борець, академік, драматург, дипломат і т. д. висвітлював грандіозні ідеї партії Леніна—Сталіна, що вела його і ним керувала.

А н а т о л і й В а с и л ь о в и ч Л у н а ч а р с ь к и й н а т р и б у н і

МАЯК РАДЯНСЬКОЇ АВІАЦІЇ

Тільки на рік з чимось він молодший за Жовтневу революцію, цей науково дослідницький інститут, один з найяскравіших маяків радянської науки.

Гарячі подихи революції наснажили великим завзяттям ту купку молодих ентузіастів, що оточила була „дедушку русской авиации“ проф. Миколу Єгоровича Жуковського — п'ятнадцять років тому в голодну і холодну пору.

Буквально напорожньому місці в злидених сараях творилися перші авіоконструкції, переживалися перші поразки і сліпучим сяйвом радощів освілювалися перші успіхи.

Уся матеріальна і постачальницька база перших часів нового інституту містилася на звалищах авіаційного брухту. Там, на кладовищах угроблених чи „до ручки дожджених літаків збирали перші цагісти матеріал для здійснення своїх сміливих проєктів.

Тепер це світового значення інституція. Тепер міністр авіації Франції—найпередовішої в справі авіації країни П'єр Кот записує в книзі відвідувачів ЦАГІ.

„Мої колеги, діяти французької авіації, і я гаряче вітаємо наших колег, діячів радянської авіації. Їх значення подиву—гідні. Те, чого вони досягли, є просто чудо“...

І справді, хіба не чудо, що тільки 1921 року створений був перший малесенький напівметалевий спробний літак АНТ-1—він висить тепер під стелею однієї з зал ЦАГІ, як теплий спогад і як критерій для порівнянь, а сьогодні гуде в небі п'ятьма моторами летючий вагон АНТ-14. А між ними ж були ще і АНТ-2 і АНТ-3—той самий, що 1926—1927 року вилетів в міжнародні перельоти і успішно пройшов відстань з Москви до Токіо. І АНТ-4—той самий, що під назвою „Страна Советов“ перелетів з Москви до Нью-Йорка.

І АН-9, той самий, що під ім'ям „Крилья Советов“ побував майже в усіх європейських столицях і тепер цілою серією літає на різних авіолініях Союзу.

А перших весняних днів злетів в повітря нова дитина—велетень ЦАГІ, блискучий і небувалий АНТ-20 „Максим Горький“.

Та крім авіаційних досягнень, з ЦАГІ в ще цілий ряд найважливіших робіт, що ними він дуже і дуже прислужився радянській техніці.

Досить згадати, що точну модель Дніпрельстану випробувано з підридинамічного боку саме в ЦАГІ, що тут створено перші радянські автожери, що тепер ЦАГІ близький вже до розв'язання цілого ряду проблем, які ґрунтовно змінюють самі принципи і погляди на авіацію.

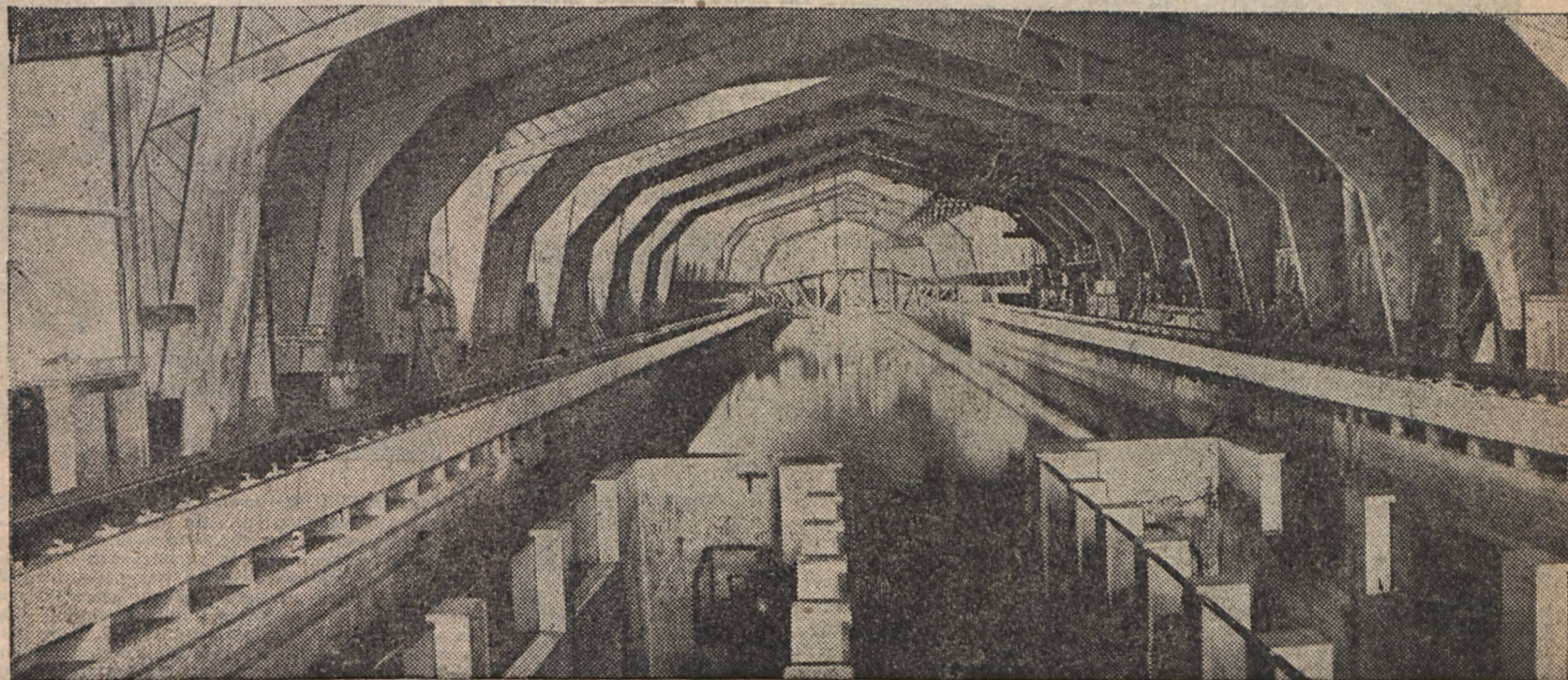
ЦАГІ—15 років. Створити таке науково-технічне чудо за такий невеликий строк могла тільки на нових матеріальних і принципових засадах заснова радянська наукова думка.

М. Б—КИЙ.

Ліворуч—корпус експериментального відділу ЦАГІ з аеромічною вежею. Нижче—гідро-канал ЦАГІ, де випробувано модель Дніпрельстану

Головний конструктор ЦАГІ, нагороджений орденом Леніна т. А. Н. Т. полков, автор проєктів літаків з серії АНТ

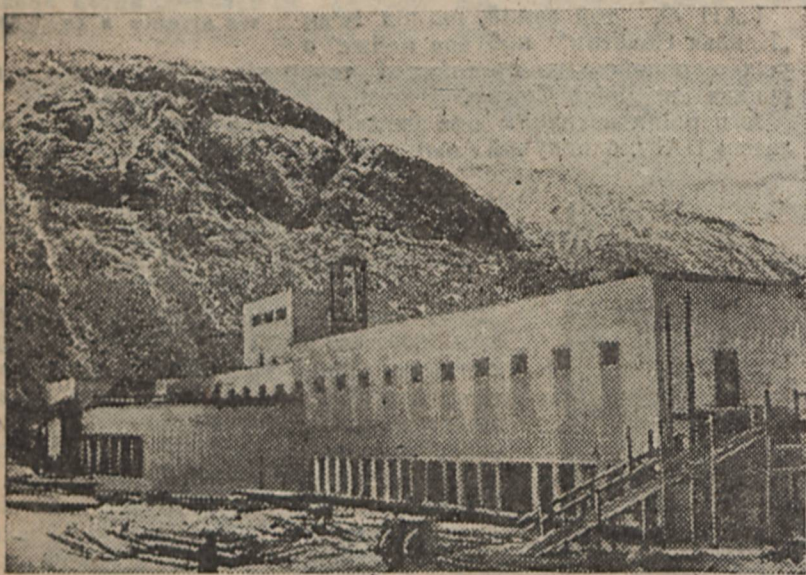

О Д Н А Ш О С Т А

ВИНЯТКОВОЮ УВАГОЮ, піклуванням повіта була школярська молодь підчас зимової у чбової перерви. Кіно, ковзанки, лижвані станції, театри, будинки відпочинку, екскурсійні бази — усе це за постановою Уряду пішло назустріч школярам, максимально дешево, а то зовсім неплатно, відкриваючи для них свої двері. При самих школах на цей час були організовані різні розваги і підсилене харчування для дітей. Деякі заводські школи використали перерву для поїздок в колгоспи, підшефні заводи.

Словом сказати, школярі одержали під час перерви справжню зарядку бадьорості і нових сил для другої половини начального року.

На фоті — піонери зразкової ФЗД на Харківському тракторному заводі пишуть листа до школярів підшефного села Хрущова — Микитівки на Богодухівщині. В листі піонери рапортують про досвід своєї шкільної праці в першому півріччі.

БІЛОЮ ПЛЯМОЮ НА КАРТІ, диким, незалюдненим простором лежали за царату Хібінські гори на Кольському півострові. Допитливе око радянських дослідників відкрило в Хібінських горах нечислені багатства. Самі тільки апатити і неф ліни, не кажучи про десятки інших мінералів що їх видобуто за останні три роки в Хібінах, дали вже країні Рад на десятки мільйонів карб прекрасного штучного добрива, сировини для алюмінієво-шкляної і ряду інших промисловостей, а також валюти за продані за кордоном концентрати.

Недавно ще цілковито пустельне місце тепер бує життям радянського промислового центру. Під горою Кукісвумчорр за три роки виросло нове місто з електростанціями, фабриками, клубами, театрами, технікумами і т. п., де живуть і працюють 35.000 чоловіка. Спростовано легенду про те, що тутешня земля не може нічого родити. Створено ряд городніх комбінатів, що дають уже тисячі тонн свіжої городини.

На фоті — будівництво понижувальної електростанції, що обслуговуватиме Хібіногорськ.

С
В
І
Т
У

КОЛГОСПНА ЛІТГАЗЕТА Та особлива увага, що П приділяє партія питанням літератури великала до творчого життя сотні молодих письменників із лав робітників і колгоспників, дала величезний поштовх до постійного зростання письменницьких кадрів. Один із цікавих проявів масового літруху є створення низових літгазет, листівок, літсторінок в заводських і колгосп. газетах. Перед нами зразок поглиблення цього руху — № 1 першої літгазети в колгоспі при Куп'янськ. МТС. На фоті: редколегія обговорює разом з начполітвідділу МТС. т. Веселовським зміст дальших номерів свого видання.

ДИТЯЧА ІГРАШКА притягує до себе увагу широких кіл трудящих. Там, де серйозно поставилися до вимог маленького споживача, вимог, скерованих умілою рукою радянського педагога, там почала виникати добра радянська іграшка. Треба тільки не зменшувати уваги, ширше розгорнути продукування (і проектування) нових зразків іграшки, надто ж, так званої, політехнічної. На фоті — зразок дитячих іграшок, виготовлених в науково-дослідному інституті в м. Загорську: «Електропозд» і «Маленький архітектор».

...І МРІЯ ТАКИ ЗДІЙСНИТЬСЯ

Дехто так і проектував назвати майбутню споруду — житлокооп «Мрія».

— «Соціалістична мрія», — додав хтось. Але це односторонньо відкинули.

— Ніяка це ще мрія. Вона вже сьогодні майже дійсність, а за рік-два стане і справжньою стопроцентною прекрасною дійсністю.

І житлокоопбуд назвали урочисто — «П'ятирічка за три роки» або «5 за 3».

Новому житлобудкоопові дали землю під забудівлю не десь, а на проспекті Леніна, майбутній важливіший і красивіший столичний магістралі за два кроки від майдану Дзержинського.

Дивився головний фасад майбутніх будівель на південь. І непередбачені були в проектних завданнях, не тільки самі житлокорпуси, але цілий побутовий корпус, де буйно мали розквітнути паростки колективізованого життя. Все було в цьому корпусі —

він був до свого корпусу... трицалевими цв'яшками.

А сходи з підйомом в 45 градусів. А балки, вкладені в місяця димоходів, щоб затліти від першого ж паління. А діри в стінах уже заселених квартир, діри, через які прекрасно видно зорі на небі. Так мовити, — «світить вам зорі!».

А щілини в дверях такі, що за словом мешканців «почтальони можуть не тільки в них листи кидати, а навіть і пакунки».

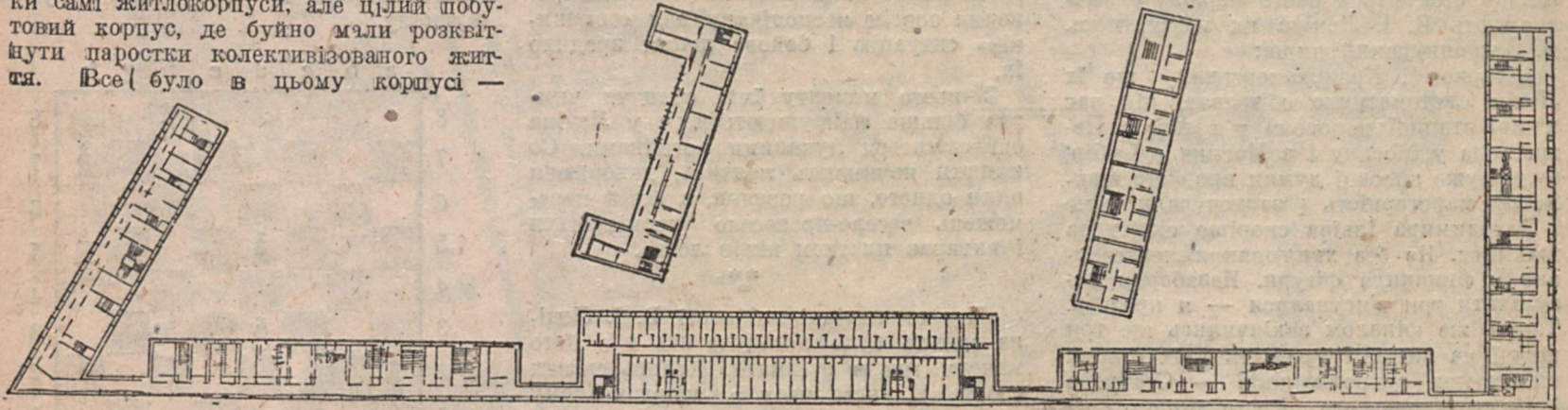
А швіметрові розколини в стінах, а...

Ні, «не щастя алмазов» в цій скарбниці злочинів, безладдя і шкідництва.

промислово споруду нашої радянської доби надягали невластиву їй, чужу, запозичену з минулих соціальних взаємин форму. Ні, найогидніше формалізм виявився в твердженні, що нашій добі відповідає форма якихось сіропохмурих коробок, без жодного виступу, без жодної прикраси, без найменшої спроби використати гру світло-тіні і мінливість сонячних променів.

Та формалістична отрута мала ще і іншу, так мовити, бюрократичну відміну.

Архітекторові замовляли проєкт будівлі. Не побувавши на місці, не оглянувши його в натурі, він брав цифрові завдання, що до кубатури і довжини

Такий незграбний вигляд навіть у плані мав будинок житлобудкоопу „5 за 3“

дитячий садок і велика перукарня, дитячі ясла на 120 душ і зал для зборів, їдальня і велике приміщення домоуправи, радіовузол і ремонтні майстерні для негайного виправлення усяких дрібних поломаїв, спеціальний гараж для велосипедів, мотоциклів і сушарки для білизни.

...А недавно в одному з бараків для будівельних робітників «5 за 3» зібралися незвичайні збори. Тут були не тільки учасники першого установчого засідання і поязильці перших збудованих вже корпусів, не тільки будівельники, але і міські архітектори і планувальники, і газетярі, і фотографи, і представники держконтролю, і облжитлокоопспілки, і міськради, і навіть нарком комунального господарства тов. В. Поляков.

Та промовці говорили про не зовсім урочисті речі.

Бо всі говорили про якість будівництва. Погану якість. Неприпустиму якість. Злочинну і навіть шкідницьку якість.

Словом такі дрібнички, як відсутність проєкту і робочих рисунків, жахливий фасад з убиральнями і кухнями на вулицю, з кімнатами в двір, повну відсутність побутових установ, бо весь мрійний побутовий корпус невідомо з чийого розпорядження... зник, і на тому місці стоять звичайні квартири, про безладно криві лінії фронтів — про все це і тому подібне мало навіть вгадували.

Бо що значить воно порівняно до летючого даху? Ні, це не «опечатка». Летючий дах справді існує на корпусі № 5 цього житлобудкоопу. І торік він знявся з свого тимчасового припишу, щоб полетіти в невідомі мандри: та як йому не знятися, коли прив'язаний

**

Майже водночас із цими зборами відбувався у Харкові пленум Оргбюро спілки радянських архітекторів України.

Багатьма прекрасними і навіть епохальними спорудами — творами радянських архітекторів — пишається УСРР і зокрема Харків. Та на цьому тлі ще більш разючими похмурими творами стоять отакі зруйновані мрії.

Мрії. Здійснені мрії. Який же тяжкий злочин лягає на тих, хто споганив ці радісні поривання до соціалістичного майбутнього?!

На пленумі шукали причин і причинців.

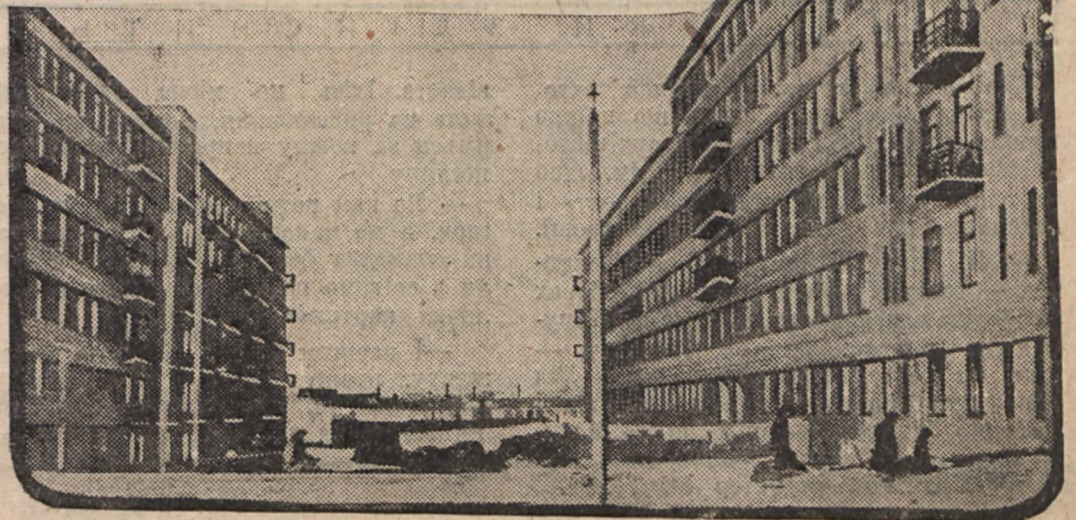
І одну з перших називали формалізм — старано приховану під захисними «науковими» забарвленнями класововорожу теорію.

Формалізм виявлявся не тільки в тому, що на житло, на громадську чи

Назарменій вигляд цієї будівлі промовляє сам за себе

фасадної лінії, додавав до неї стандартні норми, круто замішував усе і рисував проєкт. До проєкту неодмінно додавалася картинка. На ній був фасад майбутньої будівлі розмальований всіма можливими фарбами. Перед будівлею на картинці зростали нечувані з допотопних часів гіллясті папороті, над будівлек ширяли у височині аероплани, а на блискучому, як пліфоноване шкло, брукові котилися «Бюїки», «Каділляки», «Лінкольни» і інші чуда авто-техники.

Це нічого, що картинка фасаду не відповідала основному проєктові, а все разом не відповідало рельєфу місцевості, що такі папороті тепер не ростуть, а без аеропланів і «Каділляків» фасад обертається на тоскную решітку з вікон, дверей і простінків.

Л Е Н І Н І Ш А Х М А Т И

В. І. Ленін навчився грати в шахмати з дитинства — 7-8 років. За першого вчителя йому був батько, а потім старший брат. Володимир Ільч остільки опанував шахматне мистецтво, що, будучи студентом у Казані, з успіхом змагався з кращими місцевими шахматистами. Про силу при Володимира Ільча може свідчити хоч би те, що на великому самарському турнірі, де всі гравці були розподілені на кілька категорій, Володимир Ільч грав по другій категорії і блискуче взяв перший приз, не програвши жодної партії.

В заслани, 1897-1900 р.р. Володимир Ільч також не цурався шахмат. Подаємо уривки спогадів П. Лепешинського, що стосуються цього періоду і змальовують В. І. Леніна як шахматиста. П. Лепешинський пише:

«Старков і Кржижановський, що їх Ленін систематично обігравав, під час нічної етапної подорожі у вагоні з Петрограда у Москву і з Москви в Сибір, були дуже високої думки про його шахматну майстерність і захочували мене і Володимира Ільча скоріше сідати за шахмати. Не без хвилювання пересозував я пішаки і фігури. Незабаром результати три з'ясувалися — я програв. Таким же фіналом закінчилися ще три партії на загальну радість моїх старих шахматних супротивників — Старкова і Кржижановського. Нічого іншого не залишалось, хоч це для мене було і неприємно, як погодитись на гру з компенсацією сил: Володимир Ільч внімав у себе якунебудь легку фігуру, і тоді швидко на перемогу урівноважувались.

Пам'ятаю, між іншим, як ми утрьох, тобто Старков, Кржижановський і я заходилися грати з Володимиром Ільчем. Роль лідера шахматної «антанти» належала мені і це подвоювало напруження моїх сил і моєї уваги. І, о радість, о щастя, В. І. зазнає поразки! Він уже втратив одну фігуру, а справи його зовсім кепські. Перемога забезпечена за нами! «Антанта» починає посміхатися в добивного супротивника, смакуючи вдачу наслідки того геніального хода, що для чорних був фатальним. Та «ворог», що не капитулював ще, сидить в захололій позі над дошкою, як кам'яна статуя, уособлюючи надлюдську натуру думки. На лобі у Володимира Ільча з характерними сократівськими горбинками виступали краплі поту, очі неперушно дивилися на той куточок, де зосередився стратегічний головний пункт боротьби.

Легенда говорить, що Архімед зосе-

редившись над розв'язанням своєї геометричної задачі, не приділив ані найменшої уваги римському солдатowi, який виявляв до нього явно агресивні наміри. Володимир Ільч нагадував в цей момент Архімеда. Очевидно, якщо хто гукнув зараз: «Пожежа, горить, рятуйтеся!» — він би й бровою ще моргнув. Мета його життя даної хвилини полягала в тому, щоб не адатись, щоб устояти, щоб не визнати себе переможеним. Легкоможна «антанта» нічого цього не помічала. Першим вдарив тривогу лідер «антанти», помітивши чудовий і далеко продуманий маневр Володимира Ільча. Та було пізно. Двома-трьома «тихими» ходами Ленін під шумок завчасних радощів «антанти» утворив зовсім несподівану для «союзників» ситуацію і бойове щастя зрадило їх.

З цього моменту їхні обличчя чимраз більше напружуються, а у Леніна очі світяться лукавими вогниками. Союзники починають лягати, докоряючи один одного, що роззяви, а їхній переможець чесло-превесело посміхається і витирає платком піт з лоба».

**

«Про стратегічні здібності В. І. Леніна можна було догадуватись і з його манери гри в шахмати. Колись маючи трохи вільного часу в мінусінському засланні, під час еміграції — за кордоном, він не від того був, щоб пограти в тим чи іншим завзятим товаришем в шахмати. Та зате зупе держався! У арі Ільча завжди почувалась упевненість, могутня думка. Він не відмовлявся і від тих шаблонів, що їх рекомендують в шахматних катехізисах, як випробувані, правильні дебюти (початок гри). Та ось раптом його думка робить великий стрибок від передбачених катехізисом рецептів і він спантелічує супротивника своїми оригінальними ходами. Це означає, що він придумав якусь несподівану комбінацію. Спантелічений супротивник його почуває, що його шахматна думка попала в якісь лецата, з яких їй не вирватись, аж доки не настане фатально неминучий кінець гри» (В. Лепешинський. «Вокруг Ильича»).

**

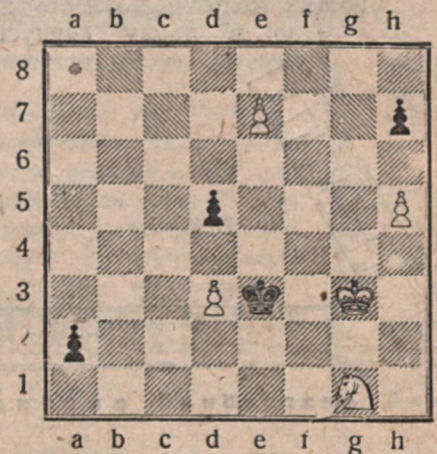
«17 лютого н. с., одержавши твою задачу я трохи розохотився грати в шахмати — а то було зовсім все позабував. Не грав, здається, рік, а всього за останні роки зіграв кілька «гусарських» і напівгусарських партій. Задачу твою я розв'язав легко: Td8-d6

А от в «Речи» побачив сьогодні етюд, який розв'язав не сразу і який мені дуже подобається. Положення таке: білі Kpg3, Kg1, Ce7 і пішаки h5 і d3; чорні Kрe3 і пішаки h7, d5 і a2 (обто останній через один хід перетворюється в королеву). Білі починають і виграють. Красива штучка».

(В. І. Ленін — Д. І. Ульяночу. В. І. Ленін. «Письма к родным», стор. 361).

**

Подасмо етюд, що про нього пише В. І. Ленін. Він є один з найкрасивіших і найтрудніших в усій шахматній літературі. Докладне його розв'язання подамо в наступному номері журналу.

«(Листопад 1917 року). Дістався я до Ленінпраду наприкінці листопада з великими труднощами, мабуть з останнім поїздом перед заскоком в Могилевську губернію польських легіонів. Найближче моє завдання побачитись з Ільчем. Іду в Смольний...

— А що, Ільч, — питаю жартуючи, — може зіграємо в шахмати? Пам'ятаєте старі часи.

Брате мій, який веселий регіт поцатило мені викликати своєю фразою з грудей Ільча! Його очі перестали дивитись у далечинь і привітно залукавились, озираючи отакого чудака, що так «вчасно» згадав про шахмати.

— Ні, — сказав, нарешті, серйозно Ільч, трохи заспокоївшись від сміху, — тепер уже не до шахмат. Грати більше, певно, не доведеться.

Ільч уже передчував, що відтепер кожен атом його часу, кожен кусочок його сил, кожна часточка його «я» повинні повнотою піти на продовження тієї великої справи, що він почав Червоний Жовтень». (П. Лепешинський «Вокруг Ильича»).

«Нині його нема серед нас, нашого любого дорогого шахматиста. Нині його «гру» на шаховій дошці світу дістала у спадок комуністична партія. Правила і методи гри лишилися ленінські. Червні і чорні фігури одні проти одних посідають чимраз загрозливіше становище. Розв'язка наближається і нема ніякого сумніву, що перемога буде за червоними, над якими вітає безсмертний дух того, хто нині спить вічним сном у мавзолеї на Червоному майдані». (П. Лепешинський «Вокруг Ильича»).

І М Р І Я Т А К И З Д І Й С Н И Т Ь С Я

Яке це мало значення для архітектора, коли знаходилися люди, що найвно вірили картинці і коли усі архітекторіві обов'язки кінчалися на тім, щоб телючити замовцеві отакий «проект» і щонайшвидше дістати за нього гроші.

— Ні, шановні товариші архітектори, — говорив і на пленумі і на зборах потерпілих пожильців Нарком Комунального господарства т. Поляков, — далі ми не дозволимо вам цього. Від створення проекту до моменту здачі готового будинку — ви за нього відшо-

відасте. Ідть на місце будівництва, лзьте на риштовання, доглядайте, сварітьесь за кожную неправильно вкладену цеглину

— Во нам потрібні радянські архітектори, а не чиновники, не автомати для виробництва безвідповідальних, а інколи й свідомо по шкідницькому виготовлених картинок.

— І першим вашим ділом на новому шляху, першим вашим обов'язком є виправити те, що споганено на будівництві «5 за 2». Микола БРИЛЬ.

К СВЕДЕНИЮ ЛЕЧЕБНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ!

«МОСОБЛХИМПРОМСОЮЗ»

ХИМИКО-ФАРМАЦЕВТИЧЕСКАЯ ФАБРИКА

«ГАЛЕН-МОСКВА»

МОСКВА, 55-БАХМЕТЬЕВСКАЯ УЛ. 2-й ВЫШЕСЛАВЦЕВ ПЕР., 6-А.

Секаровская жидкость

(ВЫТЯЖКА ИЗ СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ)
РАЗРЕШ. НКЗ № 8362.
ПРИМЕНЯЕТСЯ ПРОТИВ ИСТОШЕНИЯ,
УПАДКА СИЛ, ПОЛОВОГО БЕССИЛИЯ
И НЕВРАСТЕНИИ ВО ВСЕХ ЕЯ ВИДАХ

Активированный уголь «КАРБОЛЕН»

В ТАБЛЕТКАХ, КРУПИНКАХ И В ПОРОШКЕ ДЛЯ
ВНУТРЕННЕГО УПОТРЕБЛЕНИЯ. РАЗРЕШ. НКЗарав №4211
РЕКОМЕНДУЕТСЯ ВРАЧАМИ ПРИ РАДЕ ЖЕЛУДОЧНО-
КИШЕЧНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ, — ПРИ ПРОЦЕССАХ УСИЛЕННОГО
БРОЖЕНИЯ В КИШЕЧНИКЕ, ПРИ АРТЕРИОСКЛЕРОЗЕ, ПРИ
ОТРАВЛЕНИЯХ ЯДАМИ, ГРИБАМИ, НЕДОБРОКАЧЕСТВЕН-
НЫМИ ПИЩЕВЫМИ ПРОДУКТАМИ, В ГИНЕКОЛОГИИ
ПРИ СЕПТИЧЕСКИХ АБОРТАХ И КАК ПРИСЫПКА
ПРИ ГНОЙНЫХ РАНАХ И ВЛОХО-ЗАЖИВАЮ-
ЩИХ ФИСТУЛАХ.

ВАГИЛЕН

ДЛЯ ПРЕДОХРАНЕНОЙ ОТ
БЕРЕМЕННОСТИ ВЫПУЩЕНЫ ВАГИНАЛЬНЫЕ ШАРИКИ
«ВАГИЛЕН»; ПРИГОТОВЛЕННЫЕ НА ПРОТВОЗНАЧАЮ-
ЩЕМ ПРЕПАРАТЕ ХИНОЗОЛЕ. РАЗРЕШ. НАРКОМЗДРАВОМ.

ПРЕДАЖА ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИЕННЫМ СПОСОБ УПОТРЕБЛЕНИЯ ПРИ ПРЕДВАРЕНИИ

ПРИ ОТСУТСТВИИ НА МЕС-
ТАХ ЗАКАЗЫ ИСПОЛНЯЮТСЯ
ПРИ ПОЛУЧЕНИИ ЗАДАТКА В
50% ПОСЫЛКОЙ КОМТО
РОЯ «ГОРТ» — МОСКВА,
МОСКВОРЕЦКАЯ УЛ. 26

НА СУММУ СВИШЕ 200 РУБ. ЗАКАЗЫ МОГУТ
ВЫПОЛНЯТЬСЯ НЕПОСРЕДСТВЕННО ФАБРИКОЙ

„НОТЫ — ПОЧТОЙ“ Центральный нотный магазин МОГИЗ'а

Москва, Центр, Неглинная, 14. Телефон № 3-69-31

ВЫСЫЛАЕТ ИСКЛЮЧИТЕЛЬНО НАЛОЖЕННЫМ ПЛАТЕЖОМ БЕЗ ЗАДАТКА

Самоучители и школы для музических инструментов (по нотной и цифровой системам)

1. Гитара 7-ми стр. — Иванов 3-45	Труба или корнет — Орвид 6-00
Мандолина — Александров 1-50	Флейта — Платонов 8-50
Балалайка — Илюхин 1-00	Волторна — Шоллар 4-75
— Луканихин 2-00	Кларнет — Блатт, ч. I 4-00
Гармоника 2 х рядн., венская, 21 кл., 12 бас., русско-нем. строй — Сергеев и Голубев 1-50	Труба „Б“ или „П“ — Китцер 7-50
По нотной системе	Основы МУЗЫКАЛЬНОЙ ТЕХНИКИ — Драгман, вып. 1-й корнет, труба, тенор, баритон (кларнет) 4-00 вып. 2-й бас „Б“, альт, волторна 4-00
Баян 52 клав, 90 басов — Гладков и Голубев 4-00	Портреты композиторов: Бетховен, Шопен, Моцарт, Григ, Чайков- ский, Глинка, Римский Корсаков, Мусоргский и др.,
Фортепиано — Бейер 3-75	ЦЕНА КАЖДОГО ПОРТРЕТА по 1 р. 25 к.
Мандолина или 4-х стр. домра — Розов 4-40	Те же портреты, формат открытки по 35 к.
Скрипка — Брож, ч. I 3-00	
Скрипка — Берно, ч. I 4-50	
Виолончель — Ли 5-00	

КАТАЛОГИ ВЫСЫЛАЮТСЯ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ

Во всех магазинах

Торгсина

ПОСТУПИЛ
В ПРОДАЖУ

МОНТАЛИН — НОВЫЙ
КРЕМ ДЛЯ ОБУВИ ВСЕХ ЦВЕТОВ

МОНТАЛИН ПРИДАЕТ ОБУВ
ВИ ЭЛАСТИЧНОСТЬ И КРАСИВЫЙ БЛЕСК

МОНТАЛИН НА ДОЛГО
ПРЕДОХРАНЯЕТ ОБУВЬ ОТ ПОРЧИ

МОНТАЛИН ИЗГОТОВЛЕН
ИЗ ВЫСОКОСОРТНОГО СЫРЬЯ

ЦЕНА КОРОБКИ 7 КОП

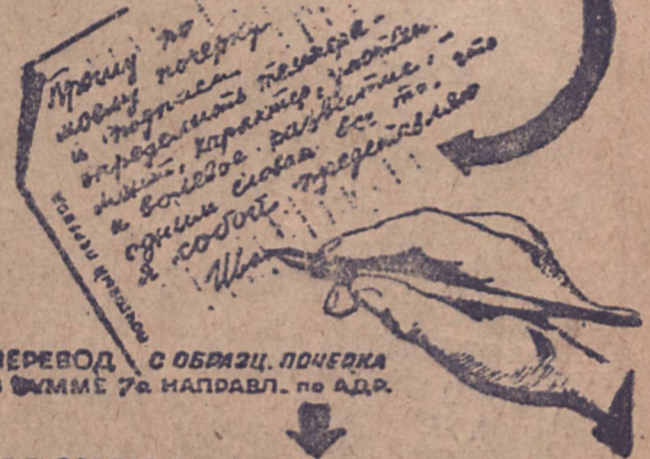

НАУЧНО-ЛИТЕРАТУРНУЮ
ХАРАКТЕРИСТИКУ
— ОЦЕНКУ ЛИЧНОСТИ —
ПО ПОЧЕРКУ —

ДАЕТ АВТОР ДИАГНОСТИЧЕСКОЙ
МЕТОДИКИ В ГРАФОЛОГИИ

Д.М.Кожебаткин

ДЛЯ ЭТОГО НУЖНО НАПИСАТЬ
НА ПОЧТОВОМ ПЕРЕВОДЕ
ПРИМЕРНО СЛЕДУЮЩЕЕ:

ПЕРЕВОД С ОБРАЗЦ. ПОЧЕРКА
В ФОРМЕ 7x НАПРАВЛ. ПО АДР.

МОСКВА 9, ул Горького д. 17/1,
эбонементаый ящик № 1242/8
ГРАФОЛОГУ-ЭКСПЕРТУ
ЛЕОНИДУ МЕЛЕТЬЕВИЧУ КОЖЕБАТКИНУ

ДОПУСКАЕТСЯ НАЛОЖЕН. ПЛАТЕН НА 7 РУБ. —
ПРИ ПОСЫЛКЕ 2x РУБ. (МОЖНО МАРШАМ)

● СВОЙ АДРЕС ПИШИТЕ ТОЧНО ●

«Почерк находится в известной
соответствии с индивидуальными
особенностями пишущего, с его на-
данным психофизиологическим со-
стоянием...»

«Изучение почерка представляется
в современной науке заслуживаю-
щим особенного внимания...»

ВЫДЕРЖКИ ИЗ БОЛЬШОЙ СОВЕТСКОЙ
ЭНЦИКЛОПЕДИИ О ГРАФОЛОГИИ том 18,
стр. 852—856.

Телефон рекламного відділу
журналу „ВСЕСВІТ“ № 4-18-20

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1934 РІК НА:

НАЗВА ВИДАННЯ	Періодичність видання	УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ		
		На 3 міс.	На 6 міс.	На 12 міс.
1. Газету „ВІСТІ ВУЦВК“	Щоденно	7 крб. 50	15 крб.	30 крб.
2. „Всеукр. „Пролетарий“	Щоденно	7 „ 50	15 „	30 „
3. „Літерат. газета“	Три рази на міс.	2 „ 25	4 „ 50	9 „
4. Журн. „Всесвіт“	Два рази на міс.	1 „ 80	3 „ 60	7 „ 20
5. „Червоний перець“	Два рази на міс.	1 „ 80	3 „ 60	7 „ 20

Передплата приймається по всіх підприємствах зв'язку, райбюрах Союздруку, книжково-газетних кіосках при МТС й представниками Союздруку й підприємств зв'язку.

Жарків, вул. К. Лібкнехта, № 11.

ВИДАВНИЦТВО „ВІСТІ ВУЦВК“